

## המלחמה במאסטיסים – של מי היא?

אנו בישראל לא השכלנו עד עכשיו ללכת בדרך זו. פעולות שנעשו עד כה, היו לרוב „פארטיזניות“, של מוסד, או של איש בודד, ללא כל קשר עם שאר הגורמים, ולא פעם אף תוך התנגשות בגורמים אחרים. הגיע הזמן להקמת חזית רחבה, להידברות בין כל הגורמים ולעבודה של צוות. יש לציין שעם כניסתו של ד"ר זיו לעבודה נהדק הקשר בין המכון הוואטרינארי והמחלקה למיכון החליבה של ההתאחדות, לפחות בכל הנוגע לצד הטכני של המיכון ושל החליבה. אך זו רק חוליה אחת וקטנה בכל השרשרת. ובינתיים עוד נשמעת מדי פעם הדעה שענין המאסטיסים הוא ענין פרטי „שלנו“, של מוסד זה או אחר בלבד, ואסור לכל גוף אחר להתערב. רב, או להשתתף! לכל פעולה חד-צדדית כזו צפוי כישלון מראש.

שנים אני שומע על כינון „מועצה ארצית“ או „מועצה עליונה“ למלחמה במאסטיסים שתכיל לול את כל הגורמים; עד כה לא יצא כלום מכל התכנית. מדוע לא הוקמה המועצה הזאת? למה אנו מחכים?

המצב הוא כה רציני, שאסור לנו לחכות עוד ועוד. עלינו להתגבר על אינטרסים חד-צדדיים ולהבין שרק במאמץ משותף של כל הגורמים, של האינטרסנטים הישירים (הרי הם בעלי-הבקר) ושל כל המשרתים את הענף, יש סיכוי כלי-שהוא שאי-פעם נצא מ„בוץ“, במובן המליצי המילולי כאחד, בו מדשדש היום משק החלב בעקב מצב הבריאות הלקוי של עטיני הפרות.

### חי הברון

ה. מ. ב.

ברוכה ההתעוררות מצד בוקרים ומצד המש-רתים את הענף, לפתוח סוף-סוף במלחמה „טור-טאלית“ במחלות העטין. התעוררות זו מתבטאת לאחרונה בפרסומים שונים („משק הבקר והחלב“) ובעל פה בעת כינוסים ופגישות של בוקרים. שהותו הממושכת של האורח המכובד מקליפורניה, הפרופ' שאלם, בוודאי שעשויה לתרום מה רצינית להתקדמותנו במלחמה זו. אם רק נדע כולנו לנצל! יתר על כן — כולנו תולים תקוות רבות בכניסתו של ד"ר גדעון זיו למכון הוואטרינארי ובעבודתו המשותפת עם הפרופ' שאלם לצורך התוויית שיטות לחימה במאסטי-סיס שיתאימו לתנאינו ולמציאותנו.

אפשר אף להגיד שסוף-סוף הכל מסכימים שצריך להיעשות „משהו“, אך טרם חדר במידה מספקת לתודעת עשייה זו ש„משהו“ זה צריך להיעשות תוך שיתוף כל הגורמים הקשורים בצורה זו או אחרת בענף הבקר.

שלמה דורי („משק הבקר והחלב“, מס' 86) תיאר את הנעשה בדניה. שם קיים שיתוף פעור לה הדוק ביותר בין כל הגורמים הנוגעים בדבר, ולא רק בתכנון הפעולה ובדיונים, אלא גם בביצוע העבודה. הערתו של שלמה דורי, שאצלנו קיימים כבר למעשה רבים מהשירותים הדרושים ואפשר לנצלם בנקל לפעולה משותפת, היא במקומה בהחלט.

מהפרופ' שאלם למדתי לדעת שגם בארה"ב חלה תזווה רצינית במלחמה במאסטיסים רק לאחר שכוונה כעין רשות של כל הנוגעים בדבר — הבוקרים עצמם, וואטרינארים, באקטריולוגים, מומחים לבניה חלקאית ולציוד חליבה, מומחים לטיפוח ולהזנה, ואף משוקי החלב ותעשיית החלב!

▲ כ-50% מהפרות שבארה"ב מופרות בהזרעה מלאכותית. יש שם כיום 46 תחנות הזרעה ובכל תחנה מבצעים במוצע 180 אלף הזרעות בשנה. בתחנות האלה מפעילים 1900 פרים מגזעי החלב ו-450 פרים מגזעי הבשר. כ-80% מההזרעות מבוצעות ע"י מזריעים-טכנאים ו-20% — ע"י רופאים וואטרינאריים. כיום ישנם בארה"ב 10,000 טכנאי-הזרעה בעלי רישיון רשמי, וכל אחד מהם מזריע 2050 פרה בשנה.

▲ השנה נתברכנו בשפע של מרעה טבעי; מן הראוי הוא שגם עדרי החלב יהנו ממקור זה של אספקה. כל יירתעו האחראים לענף מהעול הנוסף של הוצאת הבקר למרעה; מזון זה הוא הזול ביותר, והוא גם מבריא!